

МАРИУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ ТА МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН



РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ПП 4 «ВСТУП ДО СПЕЦІАЛЬНОСТІ»

Освітньо-професійна програма «Міжнародна економіка»
Спеціальність 051 «Економіка»
Економіко-правовий факультет

2020 – 2021 н.р.

*Робоча програма з дисципліни «Вступ до спеціальності»
для студентів ОПП «Міжнародна економіка»
спеціальності 051 «Економіка»*

Розробники: Балабанова Н.В., к.н. з держ.упр., доцент кафедри економіки та міжнародних економічних відносин

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри економіки та міжнародних економічних відносин

Протокол від «27» серпня 2020 року №1

Завідувач кафедри економіки
та міжнародних економічних відносин


(підпис) _____ (Ю.І. Чентуков)

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		очна (денна) форма здобуття вищої освіти	заочна форма здобуття вищої освіти
Кількість кредитів – 3	Галузь знань: 05 «Соціальні та поведінкові науки»	Нормативна дисципліна	
Модулів – 2	ОПП «Міжнародна економіка» Спеціальність 051 «Економіка»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		1-й	
Індивідуальне науково-дослідне завдання		Семестр	
Загальна кількість годин – 90		1-й	1-й
Тижневих годин для очної (денної) форми здобуття вищої освіти: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 2,7	Освітній рівень: бакалаврський	Лекції	
		18 год.	10 год.
		Практичні, семінарські	
		18 год.	8 год.
		Самостійна робота	
		53 год.	71 год.
		Індивідуальні завдання	
1 год.	1 год.		
		Вид контролю: залік	

Примітка:

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить (%):
для денної форми здобуття вищої освіти 33% до 67%;
для заочної форми здобуття вищої освіти 25% до 75%.

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою викладання навчальної дисципліни «Вступ до спеціальності» є формування у студентів уявлення про спеціальність 051 «Економіка», ознайомлення з завданнями та змістом підготовки фахівців за обраною спеціальністю, набуття початкових знань у сфері міжнародних економічних відносин, основними поняттями, принципами та закономірностями їх розвитку.

Завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

- Ознайомлення студентів з професійними вимогами до фахівців за спеціальністю 051 «Економіка»;
- Ознайомлення студентів з переліком посад, які може займати фахівець за обраною спеціальністю;
- Ознайомлення студентів з організацією в університеті навчальної, науково-дослідної, самостійної та соціальної роботи;
- Ознайомлення студентів з системою діагностики та контролю знань в університеті.

В результаті вивчення дисципліни студенти повинні:

знати: місце та роль міжнародних економічних відносин в системі економічних знань, базові поняття міжнародних економічних відносин, форми реалізації міжнародних економічних відносин, основні сфери діяльності та вимоги до фахівців з міжнародної економіки.

вміти: встановлювати взаємозв'язок міжнародних економічних відносин з іншими науками, визначати вплив сучасних світових тенденцій на економічний розвиток людства, держав, підприємництва.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗМІСТОВНІ МОДУЛІ

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ I

ЗМІСТ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ У СФЕРІ МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН

Тема 1. Зміст та основні завдання підготовки фахівців в сфері міжнародної економіки

Завдання дисципліни «Вступ до спеціальності». Мета освіти і професійної підготовки. Загальна характеристика професії. Освітньо-кваліфікаційна характеристика підготовки фахівців в сфері міжнародної економіки. Основні вимоги до фахівців в сфері міжнародної економіки. Основні об'єкти діяльності фахівців. Споріднені професії. Система робітничих функцій і типових задач діяльності фахівців в сфері міжнародної економіки.

Тема 2. Організація навчального процесу в університеті

Види і зміст початкових занять. Організація навчальної роботи студентів. Організація науково-дослідної, самостійної та соціальної роботи студентів в університеті. Система діагностики та контролю знань студентів в університеті. Кредитно-модульна система.

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ II

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ РОЗВИТКУ МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІКИ

Тема 3. Місце та роль міжнародної економіки в системі сучасних економічних знань

Сутність, місце та роль міжнародної економіки в системі економічних знань. Базові поняття, форми реалізації та основні етапи розвитку міжнародних економічних відносин. Суб'єкти міжнародних економічних відносин. ТНК. Міжнародні організації. Інтеграційні об'єднання. Юридичні особи. Фізичні особи.

Тема 4. Роль та значення окремих країн та регіонів у світовій економіці

Світова економічна система. Світове господарство. Класифікація країн у світовому господарстві. Класифікація країн за рівнем соціально-економічного розвитку. Класифікація країн за рівнем доходу. Країни з ринковою економікою. Країни з перехідною економікою. Розвинені країни. Країни, що розвиваються. Найменш розвинуті країни. Місце та роль окремих країн у міжнародному поділу праці.

Концепції розвитку світової економічної системи та міжнародних економічних відносин. Концепція світ-системи. Центр. Периферія. Напівпериферія. Концепція міжнародного економічного порядку. Концепція сталого розвитку.

Тема 5. Світогосподарські процеси

Тенденції розвитку світогосподарських процесів. Міжнародний поділ праці. Міжнародна спеціалізація. Міжнародна кооперація. Лібералізація економічних відносин. Транснаціоналізація. Глобалізація. Міжнародна економічна інтеграція. Урбанізація та агломерація світової економіки.

Тема 6. Зовнішньоекономічна діяльність у різних моделях економічних систем

Характеристика зовнішньоекономічної діяльності (ЗЕД) як системи. Відкрита економіка. Автаркія. Особливості розвитку ЗЕД у різних моделях економічних систем, форм власності та форм господарювання.

Тема 7. Україна в системі світового господарства

Фактори виробництва України. Проблеми економічного розвитку. Місце і роль України в системі міжнародного поділу праці. Участь України у міжнародних економічних організаціях. Особливості розвитку зовнішньої торгівлі. Проблеми залучення іноземних інвестицій. Участь України у міжнародних міграційних процесах. Україна та міжнародні інтеграційні процеси.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	очна (денна) форма					заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		л	п	інд	с.р.		л	п	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Модуль 1										
ЗМ I. ЗМІСТ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ У СФЕРІ МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІКИ										
Тема 1. Зміст та основні завдання підготовки фахівців в сфері міжнародної економіки	9	2	-	-	7	11	1	-	-	10
Тема 2. Організація навчального процесу в університеті	9	2	-	-	7	11	1	-	-	10
Разом за змістовим модулем 1	18	4	-	-	14	22	2	-	-	20
ЗМ II. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ РОЗВИТКУ МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІКИ										
Тема 3. Місце та роль міжнародних економічних відносин в системі сучасних економічних знань	15	4	4	-	7	14	2	2	-	10
Тема 4. Роль та значення окремих країн та регіонів у світовій економіці	14	2	4	-	8	14	2	2	-	10
Тема 5. Світогосподарські процеси	12	2	2	-	8	13	2	1	-	10
Тема 6. Зовнішньоекономічна діяльність у різних моделях економічних систем	14	2	4	-	8	12	1	1	-	10
Тема 7. Україна в системі світового господарства	16	4	4	-	8	14	1	2	-	11
Разом за змістовим модулем 2	71	14	18	-	39	67	8	8	-	51
Усього годин	89	18	18	-	53	89	10	8	-	71
Модуль 2										
Індивідуальне науково-дослідне завдання	1	-	-	1	-	-	-	-	1	-
Усього годин	1	-	-	1	-	-	-	-	1	-

5. ТЕМИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

<i>№ з/п</i>	<i>Назва теми</i>	<i>Кількість годин</i>
1	Місце та роль міжнародних економічних відносин в системі сучасних економічних знань	4
2	Роль та значення окремих країн та регіонів у світовій економіці	4
3	Світогосподарські процеси	2
4	Зовнішньоекономічна діяльність у різних моделях економічних систем	4
5	Україна в системі світового господарства	4
	Разом:	18

6. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

<i>№ з/п</i>	<i>Назва теми</i>	<i>Кількість годин</i>
1	<i>Не передбачено навчальним планом</i>	
...		

7. ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

<i>№ з/п</i>	<i>Назва теми</i>	<i>Кількість годин</i>
1	<i>Не передбачено навчальним планом</i>	

8. САМОСТІЙНА РОБОТА

<i>№ з/п</i>	<i>Назва теми</i>	<i>Кількість годин</i>
1	Зміст та основні завдання підготовки фахівців в сфері міжнародної економіки	7
2	Організація навчального процесу в університеті	7
3	Місце та роль міжнародних економічних відносин в системі сучасних економічних знань	7
4	Роль та значення окремих країн та регіонів у світовій економіці	8
5	Світогосподарські процеси	8
6	Зовнішньоекономічна діяльність у різних моделях економічних систем	8
7	Україна в системі світового господарства	8
	Разом:	53

9. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Індивідуальне завдання з навчальної дисципліни «Вступ до спеціальності» є формою самостійної обов'язкової роботи студента і виконується у вигляді реферативної роботи.

Теми рефератів:

1. Вплив міжнародних економічних відносин на економічний розвиток людства, держави, підприємництва.
2. Проблеми залучення іноземних інвестицій в економіку України.
3. Проблеми участі України у міжнародному поділу праці.
4. Характерні риси та тенденції розвитку сучасного світового господарства.
5. Характеристика зовнішньоекономічної діяльності як системи.
6. Особливості розвитку зовнішньоекономічної діяльності у різних моделях економічних систем, форм власності та форм господарювання.
7. Основні соціально-економічні особливості країн з перехідними економіками.

8. Основні соціально-економічні особливості країн з розвинутою економікою.
 9. Основні соціально-економічні особливості країн, що розвиваються.
 10. Інтегрування економіки України у світове господарство.
 11. Структура зовнішньоекономічної діяльності України.
 12. Роль та значення окремих країн та регіонів у світовій економіці.
 13. Суб'єкти міжнародних економічних відносин.
 14. Форми реалізації та основні етапи розвитку міжнародних економічних відносин.
 15. Участь України у міжнародних економічних організаціях.
- В окремих випадках студент може самостійно запропонувати та розробити тему реферату попередньо погодивши її з викладачем.

Реферативні роботи студенти представляють та захищають на підсумковому контролі.

10. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

При викладанні навчальної дисципліни передбачено застосування як традиційних методів навчання, так і інтерактивних: лекції із застосуванням демонстраційного матеріалу, використанням зворотного зв'язку; семінарські заняття; ділові ігри; робота з першоджерелами (друковані праці, робота в Інтернет); виконання індивідуальних завдань науково-дослідного характеру тощо.

11. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Підсумкове оцінювання знань студентів з дисципліни «Вступ до спеціальності» здійснюється за 100-бальною шкалою з урахуванням результатів поточного і підсумкового контролю.

Індивідуальне завдання оцінюється за наступними критеріями:

- самостійність виконання;
- логічність та послідовність викладення матеріалу;
- повнота розкриття теми;
- використання статистичної інформації та наведення розрахунків (за необхідності);
- обґрунтованість висновків;
- якість оформлення;
- правильність наданих відповідей на поставлені питання.

12. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ

Для оцінювання знань студентів передбачається здійснення поточного та підсумкового контролю. Система поточного контролю включає усне опитування на семінарських заняттях, виконання розрахункового завдання, науково-дослідне завдання (реферат). Підсумковий контроль здійснюється у формі заліку.

13. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ

Модуль I (усне опитування, ділові ігри, розрахункове завдання)					Модуль II	Залік	Сума
Змістовний модуль I					ІНДЗ (реферат)		
T1	T2	T3	T4	T5	25	25	100
10	10	10	10	10			

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		

64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

14. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Булатова О.В. Методичні рекомендації щодо організації самостійної роботи та вивчення навчального курсу «Вступ до спеціальності» для студентів спеціальності 6.050100 «Міжнародна економіка». – Маріуполь: МДГУ, 2004. – 20 с.
2. Глобальна торгова система: Розвиток інститутів, правил, інструментів СОТ: [монографія] / За ред. Т.М. Циганкова. – К.: КНЕУ, 2003. – 660 с.
3. Киреев А.П. Международная экономика: В 2-х частях – Учебное пособие для вузов. – М.; Международные отношения, 1999. - 416 с.
4. Козак Ю.Г. Основи міжнародної торгівлі: навчальний посібник / Козак Ю.Г., Логвінова Н.С., Ржепішевський К.І. – К.: Центр навчальної літератури, 2005. - 656 с.
5. Кокушкина И.В. Международная торговля и мировой рынок: [уч. пособ.] / И.В. Кокушкина, М.К. Воронин. – СПб.: Техническая книга, 2007. – 592 с.
6. Международные экономические отношения / Под ред. В.Е. Рыбалкина. – М.: ЗАО «Бизнес-школа «Интел-Синтез», Дипломатическая академия МИД РФ, 1998. – 368 с.
7. Международные экономические отношения: [учебник] / [под. ред. Б.М. Смитиенко]. – М.: ИНФРА –М, 2011. – 528с.
8. Мировая экономика и международный бизнес: [учебник] / кол. авторов; под общ. ред. д.э.н., проф. В.В. Полякова и д.э.н., проф. Р.К. Щенина. – М.: КНОРУС, 2009. – 688с.
9. Міжнародна торгівля: [навчальний посібник] / Румянцев А.П., Башинська А.І., Корнілова І.М., Коваленко Ю.В. – К.: Центр навчальної літератури, 2004. - 376 с.
10. Міжнародний бізнес: підручник. / за ред. проф. В.А.Вергуна. – К.: ВАДЕКС, 2014. – 810 с.
11. Міжнародна торгівля [підручник] / за ред. Ю. Г. Козака. - 5-е вид., випр. і доп. - К.: Центр учбової літератури, 2015. - 272 с.
12. Основи міжнародної торгівлі: [навч. посіб.] / Ю.Г. Козак, Н.С. Логвінова, К.І. Ржепішевський. – К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 656 с.
13. Румянцев А.П. Міжнародна торгівля / А.П. Румянцев, А.І. Башинська, І.М. Корнілова, Ю.В. Коваленко. – К.: Центр навчальної літератури, 2004. – 376 с.
14. Світова економіка: навчальний посібник / за ред. Ю.Г. Козака, В.В. Ковалевського, Н.С. Логвінової К.: Центр учбової літератури, 2010. – 328с.
15. Світовий ринок товарів та послуг: [підручник] У 2 ч. – Ч. 1 / А. А. Мазаракі, Є.М. Воронова, В.В. Юхименко та ін.; За заг. ред. А.А. Мазаракі. – Х.: Вид-во „Ранок”, 2008. – 240 с.

15. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. <http://www.me.gov.ua> – Міністерство економічного розвитку і торгівлі України
2. <http://wto.in.ua/> - Україна і Світова організація торгівлі
3. <http://www.wto.org/> - Офіційний сайт Світової організації торгівлі
4. <http://www.ukrstat.gov.ua/> - Офіційний сайт Державної служби статистики України
5. <http://www.un.org/ru/development/progareas/trade.shtml> – офіційний сайт ООН
6. <http://www.un.org/russian/ga/uncitral> – Комісія ООН з праву міжнародної торгівлі (ЮНСІТРАЛ)
7. <http://www.worldbank.org> – офіційний сайт Світового банку

Додаток до Робочої програми навчальної дисципліни щодо внесення змін

Зміни обговорено та затверджено на засіданні кафедри протокол № ____ від «__» _____2020 р.

Завідувач кафедри _____

Аркуш обліку змін

<i>№ п/п</i>	<i>№ та зміст пункту, до якого внесено зміни</i>	<i>ПІБ викладача</i>	<i>Підпис викладача</i>

